

Huiswerkopdracht Goudologie II 'De Goudse kloosters' voorjaar 2014

Huiswerkopdracht nr. 5:

- **Zijn er namen bekend van de kloosterlingen? Wat was hun functie? Weet je nog meer over hun afkomst, geboortjaar en sterfjaar?**
- **Hoe voorzagen deze kloosterlingen in hun levensonderhoud?**

Door Sophia Michgelsen en Anja Kwinkelenberg

De namen van de Clarissen zijn moeilijk te vinden omdat er weinig archiefmateriaal te vinden is.

In 1490 verbleven er in het klooster ongeveer 8 zusters, 20 tertiariessen en 3 maagden.

Als eerste abdis wordt Heilwich van Molengrath of van den Bosse "Hetwigis de Bosko" benoemd. Zij is met 5 zusters uit het Antwerpse Clarissenklooster naar Gouda gekomen om de Teritariessen in de nieuwe regel (2e orde van St. Fransiscus) van St. Clara in te wijden.

Van deze vijf zijn er drie namen bekend t.w.:

Maria Rissel,
Elisabeth van der Perre,
Antonia van Hoochstraten

Hetwigis de Bosko ontving in 1503 van haar overheid bevel om als abdis een arme Claraklooster te Brussel te gaan stichten.

In 1509 werd een Clarissenklooster in Alkmaar gesticht en zusters uit het Goudse klooster gingen daarheen om leiding te geven. Zij stonden in hoog aanzien.

Over de afkomst van de Clarissen is weinig bekend. Er is één zuster uit 1529, een rijke Goudse erfdochter uit een bekend bierbrouwersgeslacht: Trijntje Wouter Maesdochter.

Op 3 november 1569 wordt "buitenmoeder" van de Clarissen zuster Emmeken als een van de zeven getuigen bij een erfeniskwestie genoemd.

De van origine Goudse Maritgen Dircks was in 1567 en 1569 abdis. Zij was tevens de laatste abdis. Op 30 oktober 1569 kreeg zij uit de ouderlijke erfenis een lijfrente op de stad uitgekeerd.

Op 12 februari 1574 arriveerde zij als laatste abdis in Amsterdam. Zij had vanuit Utrecht aan een mislukt complot deelgenomen om Gouda weer in Spaanse handen te krijgen.

Uit een document van Wouter Jacobszn wordt bevestigd dat in het archief van Mechelen zich een notitie bevindt aangaande zuster Lysbeth Antonia die omtrent 1572 door de Calvinisten uit Gouda is verjaagd.

In 1573 ontvangt Wouter Jacobszn in Amsterdam na plundering en verjaging uit het Clarissenklooster 22 uit Gouda gevluchtten Clarissen waaronder de abdis en vier buitenzusters. Er zijn ook Clarissen naar Antwerpen, Mechelen en Keulen uitgeweken. In Gouda verbleven er Clarissen bij familie en vrienden. Een aantal teruggekeerde Clarissen zijn tot 1592 in het klooster blijven wonen.

Enkele Clarissen hebben nog samengewoond in een huis aan de noordzijde van de St. Janskerkhof. De laatste abdis woonde er nog in 1611.

De verplichting op armoede betekende ondermeer dat de Clarissen hun gebouwen niet in eigendom

hadden. Die werden door "enkele vaders of voogden" beheerd en op stadskosten onderhouden. Op het kloosterterrein moet ook een boerderij hebben gestaan want de zusters verkregen op 18 oktober 1475 verloop om land te bezitten dat voor levensonderhoud nodig was. Het is niet bekend dat er in het klooster werd geweven of bier werd gebrouwen

De zusters ontvingen ook geregeld giften vanuit de burgerij om haring, wijn en maaltijden te kopen. Jaarlijks kregen zij een donatie van het St. Elizabeth Gasthuis uit het testament van Herman Michielsz t.w. 100 pond rijst. Ook kregen zij schenkingen uit erfenissen.